

L8. STRUCTURA SISTEMULUI CU MICROPROCESOR. EXEMPLIFICAREA PE PLACA DE DEZVOLTARE. APLICAȚII DE CONECTARE A PLĂCII LA UN CALCULATOR ȘI DE EXAMINARE A CONȚINUTULUI MEMORIEI CU MONITORUL NoICE.

1. Obiective

Prin parcurgerea acestei ședințe de laborator studenții vor fi capabili:

- Să utilizeze instrucțiunile de inițializare a registrelor;
- Să utilizeze instrucțiunile de I/O pentru citirea porturilor de intrare și înscrierea porturilor de ieșire;
- Să învețe să utilizeze instrucțiunile de ramificare necondiționată și condiționată și să construiască structuri de program caracteristice programării structurate de tip *for* în limbaj de asamblare;

2. Structura sistemului cu microprocesor și exemplificarea pe placa de dezvoltare

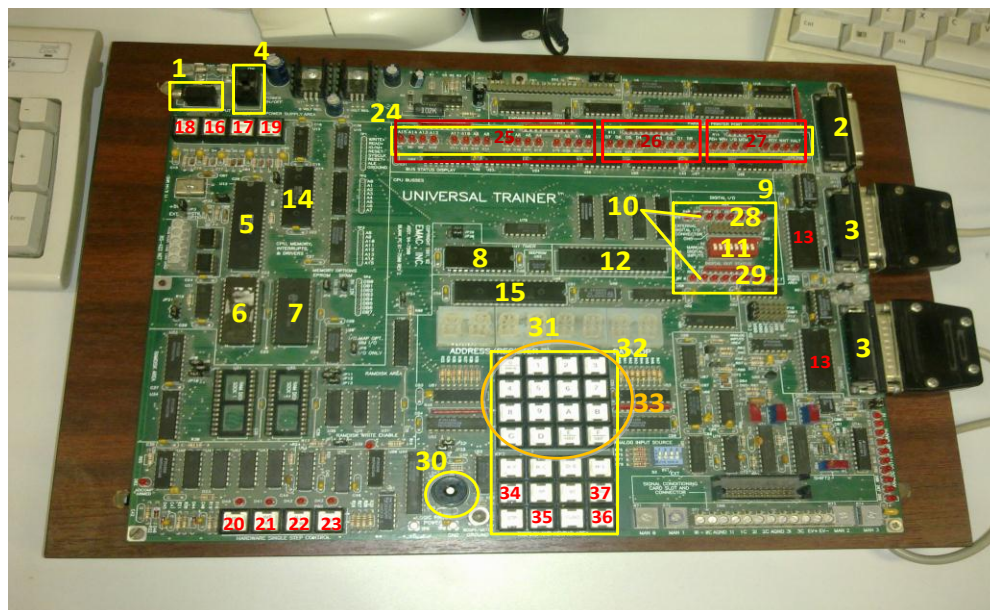

Figura 1. Principalele componente ale microsistemului

- **Mufă de alimentare** - permite alimentarea de la o sursă de tensiune externă de cel puțin 7V c.c.; (1)
- **Mufă port paralel** (2)
- **Mufe port serial** (3)
- **Comutator bipozițional** - de conectare (ON) / deconectare (OFF) a alimentării (4)
- **Microprocesorul** - 80C85; (5)
- **Memoria ROM** - de 32 Kocteți, la începutul căreia se află înscris monitorul rezident ce permite operarea locală și de la distanță;
- locațiile de memorie RAM 8000h÷FF00h sunt la dispoziția utilizatorilor, pentru încărcarea și execuția programelor acestora; (6)
- zona de memorie RAM FF00h÷FFFFh nu trebuie modificată;
- **Memoria RAM** - de 32 Kocteți, din care ultimele 256 de locații (FF00h÷FFFFh) sunt folosite de către monitorul rezident; (7)
- **Circuitul programabil de timp (Timer)** - cu 3 canale de timp, din care unul poate comanda un difuzor; (8)
- **Interfața paralelă** - cu 3 porturi de 8 biți: (9)
A - comandă un set de 8 led-uri de stare (D56÷D63) (40H); (10)
B - conectat la 8 comutatoare DIP (S2), (11)
Starea comutatoarelor este afișată și pe leduri (D48÷D55) (41H); (10)
- **Controlerul pentru portul paralel** (12)
- **Circuitele de interfață serială** - pentru două canale de comunicație serială RS232: COM1 și COM2 (COM1 este folosit de monitorul rezident); (13)
- **Controlerul de întreruperi** - cu 8 linii de întrerupere, conectat la linia INTR a microprocesorului; (14)
- **Controler pentru afișaj și tastatură** (15)
- **Butoane de inițializare**
 - RST** - resetează microsistemul, astfel încât, indiferent în de starea sa, monitorul rezident repornește, similar cazului de conectare a alimentării; (16)
 - TRP** - determină apariția unei întreruperi nemascabile (care este acceptată necondiționat de microprocesor), însmenând încetarea activității curente a microsistemului și reintrarea în bucla de așteptare de comenzi; (17)
- această comandă este utilă pentru a întrerupe în orice moment execuția unui program al utilizatorului, pentru a examina starea

		registrelor sau pentru a vedea unde s-a blocat;	
	INT7.5	- permit generarea manuală a altor tipuri de	(18)
	INT0	întreruperi și rolul lor va fi examinat în detaliu	(19)
		într-o lucrare ulterioară.	
• Butoane și logică HW pentru execuția pas cu pas	HSS EN	Hardware Single Step Enable – Activare execuție pas cu pas	(20)
	INS FET	Se oprește după fiecare instrucțiune	(21)
	ALL R/W	Se oprește după fiecare cod	(22)
	HSS	Execuție pas cu pas	(23)
• Led-uri	D7-D38	- pentru vizualizarea stării magistralelor:	(24)
		D7-D22 pentru magistrala de adrese (A15-A0);	(25)
		D23-D30 pentru magistrala de date (D7-D0);	(26)
		D31-D38 pentru comenzi (R, W, etc.);	(27)
	D48-D63	- pentru vizualizarea porturilor I/O:	
		D48-D55 - pentru intrări;	(28)
		D56-D63 - pentru ieșiri;	(29)
• Difuzor			(30)
• Display alfa-numeric			(31)
• Tastatura			(32)
	hexazec	0, 1,..., 9, A,...,F	(33)
	PC	Program Counter	(34)
	RUN	- lansează în execuție	(35)
	ENT	- incrementează adresa	(36)
	DEC	- decrementează adresa	(37)

3. Aplicații de conectare a plăcii la un calculator și de examinare a conținutului memoriei cu monitorul NoICE

Se consideră secvența de instrucțiuni introduse în memorie începând cu adresa A000.

Adresa	Cod mașină	Cod sursă
A001	DB 41	IN 41
A002	2F	CMA
A004	D3 40	OUT 40
A005	76	HLT

Se observă marcat cu roșu opcodul instrucțiunii în cod mașină. Acesta este urmat de o constantă care este fie o adresă fie o valoare numerică. La execuția secvenței de instrucțiuni registrul PC ia următoarele valori: A000, A001, A002, A003, A004 și A005.

4. Programarea microprocesorului 8085

Un fișier sursă în limbaj de asamblare pentru ASM85 poate să conțină una sau mai multe linii de cod sursă. O linie de cod sursă are următorul format:

<etichetă> [:] <instrucțiune> <operanzi> [:] <comentariu>

În oricare din câmpurile menționate mai sus se pot utiliza atât litere mici cât și majuscule în orice combinație, asamblorul nefiind case sensitive.

Eticheta este opțională, ea reprezintă un nume simbolic dat adresei la care se va stoca instrucțiunea următoare. În cazul în care folosim eticheta, aceasta trebuie să fie localizată fix la începutul liniei din codul sursă. Opțional, după etichetă poate să urmeze caracterul ":" (două puncte). Eticheta trebuie separată de câmpul care urmează prin cel puțin un " " (spațiu) sau " " (Tab). Pentru a păstra compatibilitatea cu alte asambleare eticheta va fi întotdeauna urmată de caracterul ":".

Câmpul aferent instrucțiunii poate fi amplasat pe aceeași linie cu eticheta sau pe linia următoare. În cazul în care nu există o etichetă, instrucțiunea nu trebuie plasată pe prima coloană, ci trebuie să fie precedată de cel puțin un spațiu sau un Tab. Dacă instrucțiunea are operanzi, aceștia trebuie separați de numele instrucțiunii printr-un spațiu sau un Tab. În cazul în care instrucțiunea are mai mulți operanzi, aceștia vor fi separați prin "," (virgulă).

Câmpul opțional dedicat comentariului trebuie să fie separat de operanzi prin cel puțin un spațiu sau un Tab și trebuie specificat prin ";" (punct și virgulă) la începutul comentariului pentru a păstra compatibilitatea cu alte asambleare.

4.1. Instrucțiunea de inițializare

În categoria registrelor care pot fi inițializate regăsim registrele: A, B, C, D, E, H și L. Formatul general al instrucțiunii de inițializare este:

MVI r,data8 MoVe Immediate data $r \leftarrow data8$
data8 to register r

0	0	d	d	d	1	1	0
data8							

În limbaj de asamblare, această instrucțiune are doi operanzi și semnificația că în registrul r se înscriu datele din data8. În limbaj mașină, instrucțiunea are doi octeți, poziționați în memorie la adrese consecutive. Primul octet reprezintă codul operației și cuprinde o serie de biți fixați care reprezintă codul operației și trei biți (**ddd**) care codifică registrul folosit de instrucțiune (registrul destinație) astfel:

r	B	C	D	E	H	L		A
ddd	000	001	010	011	100	101	110	111

Cel de-al doilea octet al instrucțiunii este reprezentat de o valoare numerică pe 8 biți care este încărcată în registrul specificat de opcod.

În cazul în care condiția precizată "condition" este adevărată, se execută un salt la adresa precizată în instrucțiune, prin încărcarea ei în registrul PC. În cazul în care condiția este falsă, se continuă cu instrucțiunea următoare.

Correspondențele dintre condiție și codul acesteia sunt ilustrate în cele ce urmează:

Condiția	Descriere	Condiția este adevărată dacă	CCC
NZ	Not Zero – rezultatul este diferit de 0;	$Z = 0$	000
Z	Zero – rezultatul este egal cu 0;	$Z = 1$	001
NC	Not Carry – operația nu a produs transport/împrumut;	$CY = 0$	010
C	Carry – operația a produs transport/împrumut.	$CY = 1$	011

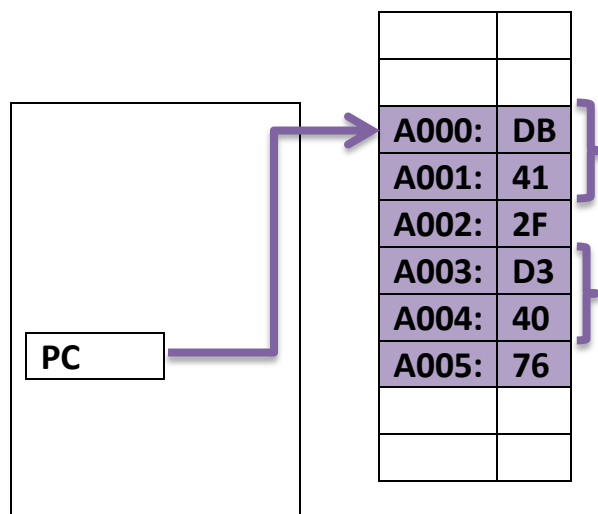
Cu ajutorul acestor instrucțiuni pot fi scrise structuri de program de tip ramificare simplă (if...else) sau multiplă (switch...case), dar și structuri de program repetitive/ bucle cu număr de pași cunoscut (for), cu test inițial (while) sau cu test final (do...while).

Simbolul predefinit \$ poate fi folosit în orice instrucțiune pentru a ne referi la adresa acelei instrucțiuni. De aceea utilizarea ei într-o instrucțiune de salt face ca microprocesorul să execute continuu aceeași instrucțiune de salt la infinit.

5. Aplicații propuse

5.1. Să se scrie în memorie următoarea secvență de cod:

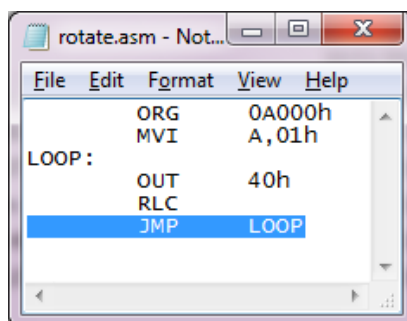
A001	DB 41	IN 41
A002	2F	CMA
A004	D3 40	OUT 40
A005	76	HLT

Să se precizeze opcodul fiecărei instrucțiuni și operanzii dacă este cazul.

5.2. Să se scrie în memorie un program care rotește la dreapta un led și ilustrează procesul pe portul de ieșire.

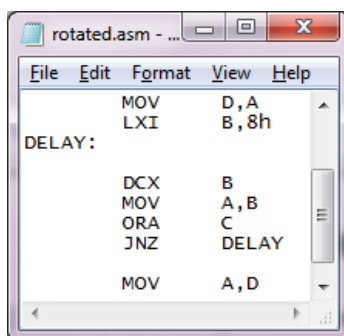
Indicație

- De ce a fost inițializat registrul A cu valoarea 01h?
- Ce se observă la lansarea în execuție?
- Să se execute pas cu pas secvența de instrucțiuni astfel: cu oprire după fiecare instrucțiune și cu oprire după fiecare cod.
- Câte apăsări ale butonului HSS sunt necesare în primul caz? Dar în cel de-al doilea?

5.3. Să se completeze codul de la problema **5.2.** prin introducerea unui delay în program astfel încât rotirea ledului să poată fi observată fără a utiliza execuția pas cu pas.

Indicație

6. Referințe bibliografice

- [1] C. Huțanu, M. Postolache, *Sisteme cu microprocesoare*, Editura Academică, Iași, 2001.
- [2] Gh. Toacșe, *Introducere în microprocesoare*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.
- [3] ***, *Universal Trainer, Lab Manual for Board Revisions R1 and R2*, EMAC INC, 1993.
- [4] ***, *Universal Trainer, Reference Manual*, EMAC INC, 1993.
- [5] ***, *Universal Trainer, Self Instruction Manual*, EMAC INC, 1992.